

A light blue map of Uppsala is centered on the page. Overlaid on the map are several grey and blue arrows of varying lengths and directions, pointing outwards from the center, suggesting expansion or movement. The text "Hur är Uppsala år 2050?" is written in large white letters across the map.

Hur är Uppsala år 2050?

Översiktsplan 2016 i korthet

**Översiktsplan 2016 handlar om
att ta vara på förutsättningar idag och
skapa en önskvärd utveckling på lång sikt**

Översiktsplan 2016 för Uppsala kommun
är antagen av kommunfullmäktige
den 12 december 2016

Översiktsplan 2016

– översiktsplanen i korthet

Hur är Uppsala år 2050?

Ingen vet svaret exakt, men översiktsplanen pekar ut en riktning för utvecklingen. Den tar ett bredare grepp och blickar längre fram i tiden än de flesta andra planer. Översiktsplan 2016 ser ända fram till 2050-talet.

För en långsiktigt bra helhet

Översiktsplan 2016 handlar om hela kommunens fysiska struktur. Planen visar var hus, vägar, grönområden och andra funktioner som behövs för en fungerande vardag ska få plats. Det handlar både om att ta tillvara det som redan finns och om att skapa förutsättningar för en önskvärd utveckling.

Pekar ut en riktning – vägleder här och nu

Det är långt till 2050, och mycket kommer att se annorlunda ut. Översiktsplanen pekar ut en gemensam färdriktning för hur vi ska utveckla kommunen på lång sikt. Den vägleder också beslut här och nu, som kan handla om nya bostäder och arbetsplatser, parker eller busslinjer.

Översiktsplanen handlar om utvecklingen i Uppsala, men den handlar också om vår roll i huvudstadsregionen och globala utmaningar inom klimat, energi och migration. Det är frågor som påverkar Uppsala, och som vi också kan vara med och påverka i en positiv riktning.

Prioriteringar – målbild 2050

Det här vill vi

Fyra mål för hållbar utveckling

Utvecklingen av Uppsala ska vara långsiktigt hållbar. Så här vill vi att Uppsala ska vara:

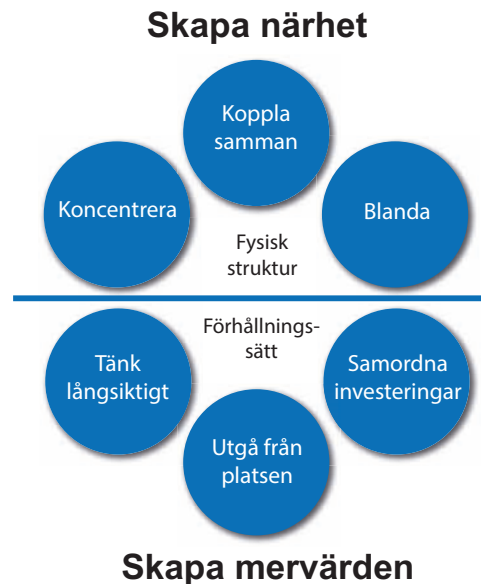
- 1. Drivande kraft i världen** – vi drar nytta av våra förutsättningar och bidrar till utvecklingen.
- 2. En kommun för alla** – som är öppen samt fysiskt och socialt sammanhållen.
- 3. Plats för de goda livet** – vi har nära till det vi behöver i vardagen.
- 4. Föregångare i ansvarsfull samhällsutveckling** – vi testar nya lösningar och förbättrar miljön och människors hälsa.

Uppsalapinciperna

Vi blir fler i Uppsala. Det ger möjligheter som vi ska ta till vara när vi utvecklar kommunen. Översiktsplanen lyfter fram två viktiga principer:

Skapa närhet genom att koncentrera, blanda och koppla samman. Med närhet menar vi närhet mellan människor och till det man behöver i sin vardag. Förändringar i den fysiska miljön ska bidra till fler möten mellan människor och göra det lättare att nå viktiga målpunkter.

Skapa mervärden är själva kärnan i en hållbar utveckling. Det innebär att en förändring löser flera problem på samma gång och skapar många olika värden samtidigt. Därför ska vi tänka långsiktigt, utgå från platsen och samordna investeringar.

Uppsalapinciperna ger principiell vägledning för den fysiska utvecklingen

Koncentrera bebyggelsen

År 2050 kan vi vara uppemot 340 000 invånare i Uppsala kommun. Därför behövs det fler bostäder, arbetsplatser, skolor och andra samhällsfunktioner. Människor ska ha nära till service, jobb och till varandra.

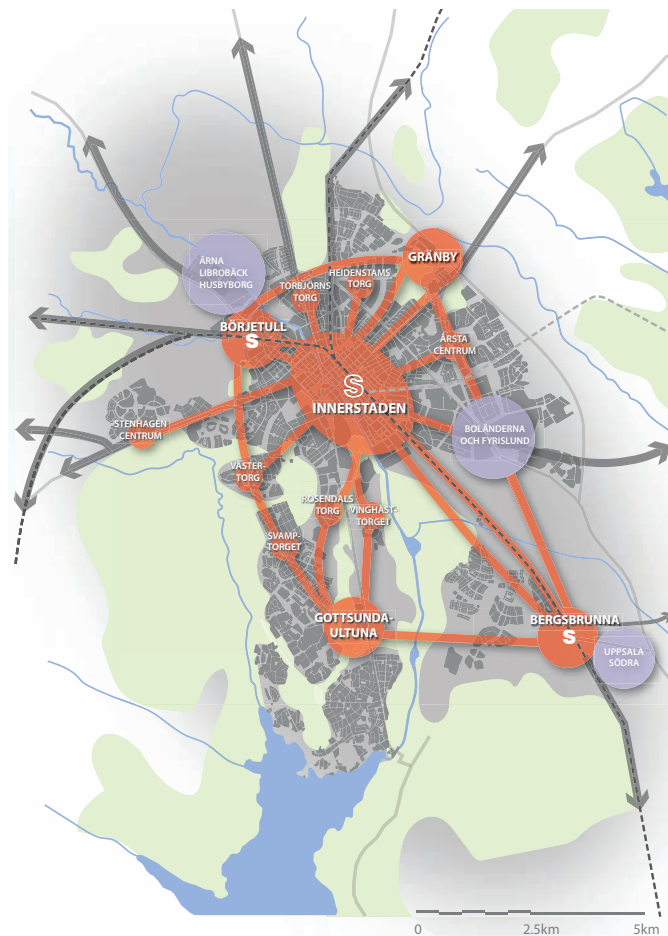
Många nya bostäder och arbetsplatser

I den närmaste framtiden behövs 3 000 nya bostäder varje år. De flesta av dessa nya bostäder kommer att byggas i Uppsala stad. Det betyder att staden blir mer koncentrerad. Det ska också finnas plats för ett breddat näringsliv, med 2 000 nya jobb per år.

Noder och stråk

Uppsalas innerstad kommer att fortsätta vara kommunens största centrum. Men till år 2050 har fyra nya stadsnoder vuxit fram: Gränby, Gottsunda-Ultuna, Bergsbrunna och Börjetull. De kompletterar innerstaden och här finns en blandning av bostäder, arbetsplatser, service och parker. Starka kollektivtrafikstråk binder samman stadsnoderna med varandra och innerstaden.

Strukturbild för staden 2050+.
Bilden visar noder med koncentration av bebyggelse och sammanbindande stråk med kapacitetsstark kollektivtrafik.

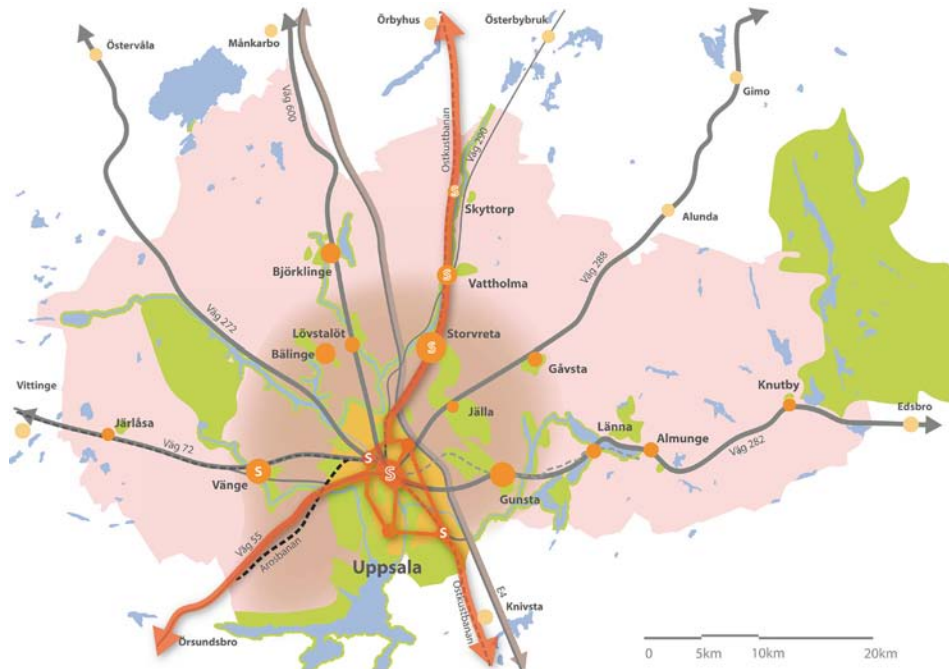

En levande landsbygd

Uppsala är Sveriges största landsbygdskommun. Nya bostäder och arbetsplatser finns framför allt i tätorter med bra kollektivtrafik. På så sätt stärks möjligheter för butiker, skolor och annan lokal service. Det bidrar till ett bra liv både på landsbygden och i kommunens många tätorter.

Nära till hållbara transporter

Platser som besöks av många människor ska vara lätta att nå. Därför byggs bostäder och arbetsplatser framför allt där det är lätt att åka kollektivt och ta cykeln. Landsbygden, tätorterna och staden kopplas samman med kollektivtrafik.

Strukturbild för hela kommunen 2050+. Bilden visar den övergripande strukturen med viktiga noder, stråk, prioriterade tätorter, landsbygden, stadens omland och grönområden.

Använd och lyft fram naturen

Parker, naturområden, åar, sjöar och rent vatten gör kommunen attraktiv. En välmående natur är viktig för att människor ska må bra.

Många sorters gröna kvaliteter

Både i staden och i tätorterna ska det finnas många olika slags gröna områden. Lekparker, gröna parker, idrottsytor och natur- och skogsområden är några exempel. Här ska man kunna vara aktiv, möta andra och leka – men även vila och hämta andan. Det är viktigt att sådana områden fortsätter att användas och utvecklas.

Koppla samman gröna områden

Genom att koppla samman parker, naturområden och vattendrag med gröna stråk vinner vi flera saker. Fler kan njuta av naturen eftersom den blir mer tillgänglig. Det blir också lättare att både använda naturen och att värna den biologiska mångfalden.

Använda naturens tjänster

Ekosystemens tjänster är sådant vi får gratis av naturen, och som vi ofta tar för givna. Men faktum är att vi är beroende av dessa tjänster för vår överlevnad. I Uppsala ska vi fortsätta att jobba med naturen. Vi ska använda naturens tjänster på ett klokt sätt, och samtidigt skapa värden för rekreation och upplevelser för oss som bor här.

Rent grundvatten

En av de viktigaste ekosystemtjänsterna i kommunen är Uppsalaåsens förmåga att ge oss rent dricksvatten. Vi måste fortsätta skydda åsen, eftersom det skulle kosta väldigt mycket att rena vattnet bara med hjälp av teknik. Vi ska också skydda det synliga vattnet i sjöar och åar, och se till att det fortsätter vara rent.

Grönstrukturbild staden 2050.

Res hållbart och enkelt

Alla former av transporter kopplar samman staden, kommunen och regionen med världen. Därför spelar transportsystemet en viktig roll i kommunens utveckling.

Resa på ett hållbart sätt

Fler ska kunna använda effektiva och miljövänliga sätt att resa. Det gäller också transporten av varor. Därför reserverar vi plats för nya stationer och ny järnväg. Men det handlar också om att investera för gång- och cykeltrafiken, i vägnätet samt för kollektivtrafiken.

Byggandet hänger ihop med trafiken

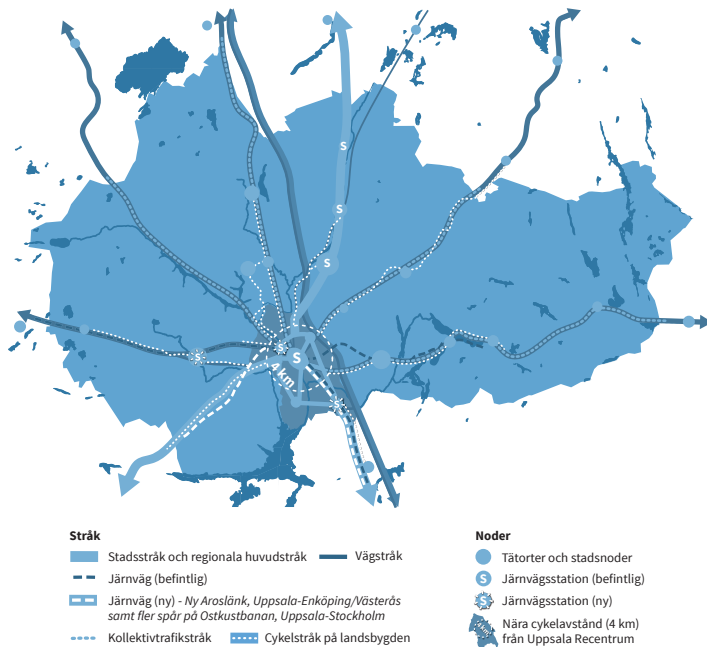
Kollektivtrafiken har en huvudroll. Den både stödjer och är en del av utvecklingen. Ju mer som koncentreras på en viss plats, desto viktigare blir det att kunna åka kollektivt dit. Och ju mer kollektivtrafik det finns, desto attraktivare blir det att bygga där.

Nya stationer och spår

Fyra spår mellan Stockholm och Uppsala gör det enklare att resa i stråket mellan städerna. Nya tågstationer kan byggas i Bergsbrunna och Börjetull, vilket gör att trycket på Resecentrum blir mindre. Möjlighet ska även behållas till stationsutveckling längs Dalabanan.

Lättare att cykla och gå

Det ska bli lättare att välja cykel eller att gå för att ta sig fram i Uppsala. Ett väl utbyggt cykelnät gör det enklare att cykla även längre sträckor. Inne i staden får fotgängare mer utrymme, och bilarna mindre. Parkeringar på gator och torg ska istället ge plats för människor, stadsliv och torghandel.

Förenklad strukturbild för hela kommunen 2050+.
Bilden visar viktiga noder, tätorter och stråk.

Investera i nya lösningar

Hög befolkningsökning och flera miljöutmaningar ställer stora krav på tekniska lösningar för energi, vatten, avlopp och sophantering. Dessa lösningar hänger tätt samman med hur vi ska bygga, hur vi ska skydda våra naturresurser och hur vi ska transportera oss.

Rent vatten för en växande kommun

Det är svårt att bedöma framtidens tekniska lösningar, men några saker vet vi säkert. En är att vi behöver vatten. Idag kommer 85 procent av dricksvattnet i kommunen från Uppsalaåsen och Vattholmaåsen. En ökad befolkning gör att vi planerar för ökad kapacitet i alla tekniska system, men vattnet är en stor utmaning. Vi kommer att behöva nya vattentäkter och vattenverk.

Mindre och lokala system

Idag har vi stora tekniska anläggningar som försörjer oss med det vi behöver. I framtidens Uppsala kommer det att finnas fler små och lokala system, som kompletterar de stora. Det kan handla om lokal produktion av energi, som solenergi eller biomassa. De olika anläggningarna ska också kunna kopplas ihop på ett annat sätt än idag.

Kretsloppstänkande

För att belasta miljön mindre, ska vi satsa mer på återvinning. Avfall ska återvinnas effektivare, och vi ska tillverka nya produkter av de gamla – på helt nya sätt. Det ska finnas fler återvinningscentraler i kommunen och avfallsanläggningen Hovgården fortsätter utvecklas.

Så mycket händer på 40 år – Jämför Uppsala 1976 med idag

- Då: 138 000 invånare i kommunen. Idag: 211 000.
- Miljonprogrammet var just avslutat. Sverige hade byggt drygt en miljon bostäder på tio år. I Uppsala kommun byggdes i snitt omkring 2000 bostäder per år under denna period (1965-1975).
- Stans nyaste stadsdel hette Gottsunda och 1976 invigdes skolan. Befolkningen i de större tätorterna på landsbygden hade samtidigt fördubblats sedan 1965.
- Kungägsleden fanns inte. Trafiken gick antingen på Islandsbron i centrum eller via Flottsundsbron.
- Uppsala hade bara ett universitet. SLU bildades först 1977.
- Motorvägen från Stockholm var nybyggd. Tidigare gick alla bilar på Gamla Stockholmsvägen och tvärs igenom centrum på Kungsgatan.
- Det gick att åka tåg till Enköping direkt från Uppsala fram till 1979. Upptågets pendeltrafik som binder ihop tätorterna i norduppland startade under början av 1990-talet.

Vad kommer hända på 40 år? – Några strategiska steg på väg till Uppsala 2050

- Idag: 211 000 invånare i kommunen. 2050: beredskap för mellan 280 000 till 350 000 invånare.
- Planering för 3000 bostäder och 2000 arbetstillfällen i Uppsala kommun per år från 2016 och de kommande decennierna. Miljonprogrammets befintliga byggnader och områden renoveras och vidareutvecklas.
- Uppsala utvecklas till en femkärnig stad. Ny stadsnod utvecklas kring den nya tågstationen Uppsala södra i Bergsbrunna. Förnyelse och utveckling av stadsnoder i Gottsunda/Ulltuna, Gränby och Börjetull. Stadsnoderna kompletterar en växande innerstad. Nya stadsdelar utvecklas i Södra staden (Ulleråker, Rosendal med mera). Tätorterna och servicenoder i kommunen utvecklas som nav i en levande landsbygd.
- Utveckling av stadsstråk med kapacitetsstark kollektivtrafik som binder samman stadsnoderna och innerstaden. Ny kollektivtrafiklänk mellan Bergsbrunna stationssamhälle och Gottsunda/Ulltuna. Utbyggnad av cykelstråk på landsbygden och snabbcykelleder i staden.
- Utveckling av kunskapsstråket med kapacitetsstark kollektivtrafik som binder ihop universitetsområden, Science Park och centrala staden.
- Utbyggnad till fyra järnvägsspår på Ostkustbanan till/från Stockholm med ny station i Bergsbrunna.
- Det går åter att åka tåg till Enköping och Västerås direkt från Uppsala med ny station i Börjetull stadsnod. Tätorterna kring befintliga och tillkommande järnvägsstationer försätter att utvecklas.

Så planerar vi i kommunen

Planering för alla

Kommunen är till för alla människor som bor och verkar här, nu och i framtiden. Därför måste planeringen ta hänsyn till många olika behov och intressen.

Ett ständigt pågående arbete

Varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan. Därför måste den uppdateras med jämna mellanrum.

En av flera planer

Det är inte bara översiktsplanen som vägleder den fysiska planeringen. Det finns även lagar och regler. Dessutom finns andra planer, som i sin tur bygger på översiktsplanen, bland annat:

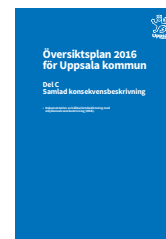
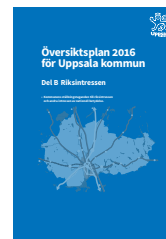
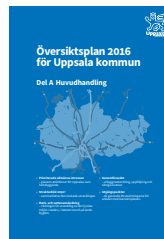
- **Fördjupade översiktsplaner** preciserar den övergripande utvecklingen för delar av kommunen eller för specifika teman.
- **Planprogram** fördjupar idéerna om förändring av ett område.
- **Detaljplaner** reglerar vad och hur man får bygga i tättbebyggt område.

Översiktsplanen består av tre delar

- Del A Huvudhandling
- Del B Riksintressen
- Del C Konsekvensbeskrivning

Översiktsplanen finns tillgänglig på flera sätt

Tryckt dokument och pdf - lämplig att spara eller skriva ut

iÖP - Klickbar karta med kopplad text

Webbversion - Tillgänglig i mobil och för uppläsning

Läs mer om översiktsplanen på www.uppsala.se/oversiktsplan